

KUTATÁSI JELENTÉS
A **HARCSASZÁJÚ-BARLANG** (4762-2)
2023. ÉVI KUTATÁSÁRÓL

Készítette: Nagy Gergely, Barit Barlangkutató Csoport

ÖSSZEFOGLALÁS

Barláng neve: Pál-völgyi-barlangrendszer

Kataszteri száma: 4762-2

A kutatással érintett barlangszakaszok:

Harcaszájú-barlang, Kis-hideg-lyuk, Bagyura-barlang

A kutatási engedély jogosultja: Nagy Gergely

Kutatási engedély kibocsátója: Pest Megyei Kormányhivatal

Kutatási engedély száma: DINPI/674-1/2023

Kutatási engedély lejárata: 2025. december 31.

Jelentés időszaka: 2023. február 9. – 2024. február 15.

Kutatásvezető: Nagy Gergely

Kutatásvezető-helyettes: Nyerges Attila

A kutatott barlangszakaszok hossza és vertikális kiterjedése a kutatás megkezdésekor (a jelentési időszakra vonatkoztatva):

5100 m / -82m

A kutatás során talált új barlangszakaszok hossza:

4 m

A jelentés lezárásának időpontja: 2024. február 15.

A jelentést összeállította: Nagy Gergely

TEVÉKENYSÉG

Az elmúlt egy évben 7 alkalommal szálltunk le a barlangba. A tevékenységek fókuszában természetesen a feltáró kutatás állt. Három helyszínen végeztünk bontást több alkalommal. Sajnos érdemi eredményt egyik ponton sem értünk el.

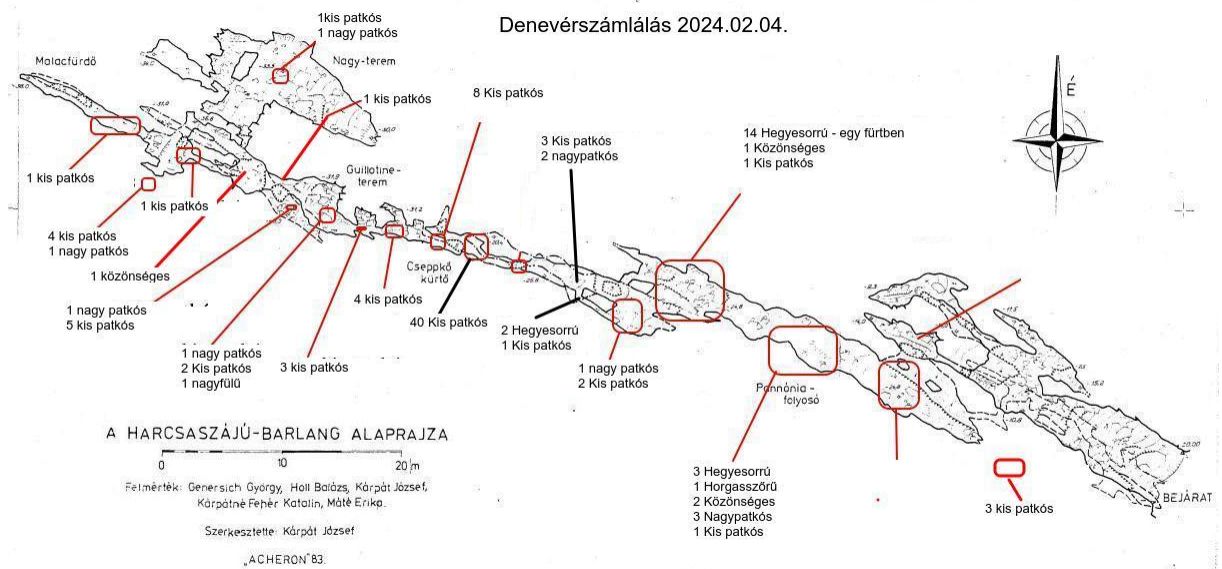
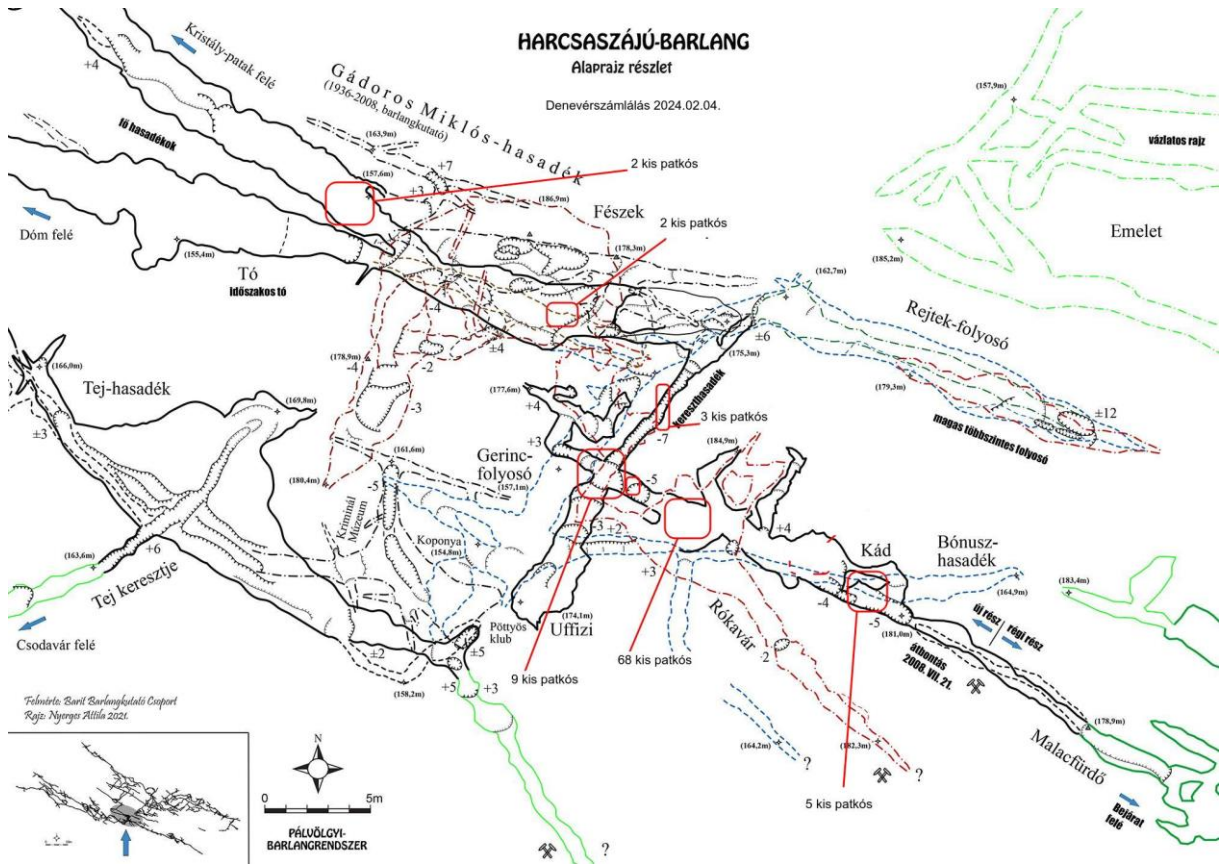
A legígéretesebbnek a „Rejtek-folyosó fölötti” végpont tűnik. Itt két igen fejlett hasadék keresztvezésében igyekszünk függőlegesen fölfelé áttörni az omladékon – mi mást, mint tágas, cseppköves járatokat remélve. A főirányú hasadékok itt a Gádoros-hasadék és a Rejtek-folyosó, a keresztirány az Uffizi, illetve a másik oldalon a Róka-boulevard kereszthasadéka által jellemezhető. Itt a korábbi években bontással sikerült megismernünk azt a felső járatot, ahol dolgozunk, s amely egyben új összeköttetést jelent az Uffizi és a Rejtek-folyosó között. A mennyezetet itt nagyméretű kőtömbök alkotják, melyek köze némi agyaggal van kitöltve. A föntről behullott törmelékben nagyméretű cseppkő töredékek is vannak, így jó okunk van feltételezni, hogy az omladék fölött itt is megtalálható az a tágas, cseppköves járatszint, amelyet ebben a magasságban több ponton sikerült már feltárni mind a Harcsaszájú-, mind a Hideg-lyuk-barlangban. A bontás nem veszélytelen, megfontoltságot és koncentrációt igényel. Itt az omladékban sikerült kisebb légtéres fülkéket összekötve mintegy 4 métert előre jutnunk, de sajnos a „nagy” belyukadás még várat magára.

Szintén a Rejtek-folyosó és a Gádoros-hasadék főhasadéka tágul teremmé az úgynevezett régi részben található oldalsó járatban, melyet elődeink Nagy-teremnek neveztek el. Ennek a kőfejtő felőli, tehát keleti végpontja omladékban véget érő, összeszűkülő hasadék, mely mögött nem ismerünk járatokat. Itt ugyan kilométerek feltárását nemigen remélhetjük, de könnyű megközelíthetősége, és kisebb sikerekkel azért mégiscsak kecsegtető jellege miatt népszerű bontási pont.

Két alkalommal sikerült ez évben is eljutni a korábban nagy erővel bontott, távoli végponthoz, mely a Szauron-teremből nyílik, s továbbra is korlátlan mennyiségű agyaggal jutalmazza a feltáró barlangászt.

A feltáró kutatáson túl némi egyéb tevékenységre is jutott energia. Egy alkalommal a barlang térképezési munkáit is folytattuk. A barlang természetes és esztétikus állapotának fenntartása érdekében kihoztunk barlangban maradt felszerelést korábbi kutatási pontokról (csepegő vizek mérését szolgáló edények, pajszerék, maradék lépőcsavarok, útkijelölők stb.). Illetőleg részt vettünk az évek óta hagyományos denevérszámlálásokon, mely a Pál-völgyi-barlangrendszer különböző szakaszaiban egyszerre végeztetik. Erről ugyan – tudomásunk szerint – készül külön jelentés is, a biztosabb dokumentáció érdekében az idei eredményeket összefoglaló térképvázlatokat e jelentéshez is csatoljuk (az ábrákat készítette: Szabó Gergely).

Bizakodóak vagyunk, hogy az előttünk álló évben több alkalommal lesz lehetőségünk a barlangban kutatást végezni, melyek látványosabb eredményekkel jutalmaznak minket.

Budajenő, 2024.02.15.

Nagy Gergely
Kutatásvezető

KUTATÁSI JELENTÉS
A FERENC-HALMI-BARLANG (4732-46)
2023. ÉVI KUTATÁSÁRÓL

Készítette: Nagy Gergely, Szabó Géza

ÖSSZEFOGLALÁS

Barlang neve:	Ferenc-halmi-barlang
Kataszteri száma:	4732-46
A kutatási engedély jogosultja:	Nagy Gergely
Kutatási engedély kibocsátója:	Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala
Kutatási engedély száma:	DINPI/675-1/2023
Kutatási engedély lejáratára:	2025. december 31.
Jelentés időszaka:	2023. február 9. – 2023. december 31.
Kutatásvezető:	Nagy Gergely
Kutatásvezető-helyettes:	Szabó Lénárd
A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatás megkezdésekor (a jelentési időszakra vonatkoztatva):	23 m / -7 m
A kutatás során talált új barlangszakaszok hossza, vertikális kiterjedése:	66 m / -13 m
A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatási jelentési időszak végén:	89 m / -20 m
A jelentés lezárásának időpontja:	2024. február 15.
A jelentést összeállította:	Nagy Gergely, Szabó Géza

A KUTATÁSITEVÉKENYSÉG

A legutóbbi kutatási jelentés óta eltelt időszakban a barlangba **194 alkalommal** történt kutatási céllal leszállás. Összesen **mintegy 8 m³ bontási törmelék** lett a felszínre szállítva. A tetemes mennyiségű munka eredményeként **a barlang hosszúsága és mélysége a többszörösére növekedett**. Az új járatok továbbra is zömében bontás eredményeként válnak ismertté, de néhány kisebb-nagyobb légtéres járat is feltárult.

Ezek közül a legnagyobb egy **néhány négyzetméteres termecske**, ahol föl lehet állni, s ahonnan több elszűkülő vagy eltömődött járat, hasadék is indul. ÉKME-elosztó névre lett keresztelve. Ez a terem a még 2020-ban elért végponti, hosszú szűkület fáradtságos átbontásával nyílt meg. Érdekessége abban is áll, hogy térségében már kirajzolódik nem csupán a bejárattól bontott ferde főhasadéki irány, hanem erre mintegy merőlegesen húzódó keresztirányú tektonikai struktúra is. Az ÉKME-elosztó fölött több ponton is elérhető – a budai termálkarszton többfelé megfigyelhető – szépen, gömbölyű formákra oldott főte, mely alatt továbbra is nagy mennyiségben található a száraz, homokos jellegű, illetve kisebb-nagyobb kövekből álló, viszonylag könnyen fejthető kitöltés. Az oldalirányokban induló hasadékok részben légtéresek, részben omladékkal kitöltöttek, de sajnos jellemzően az emberi méreteknél kisebb keresztmetszetűre szűkülnek.

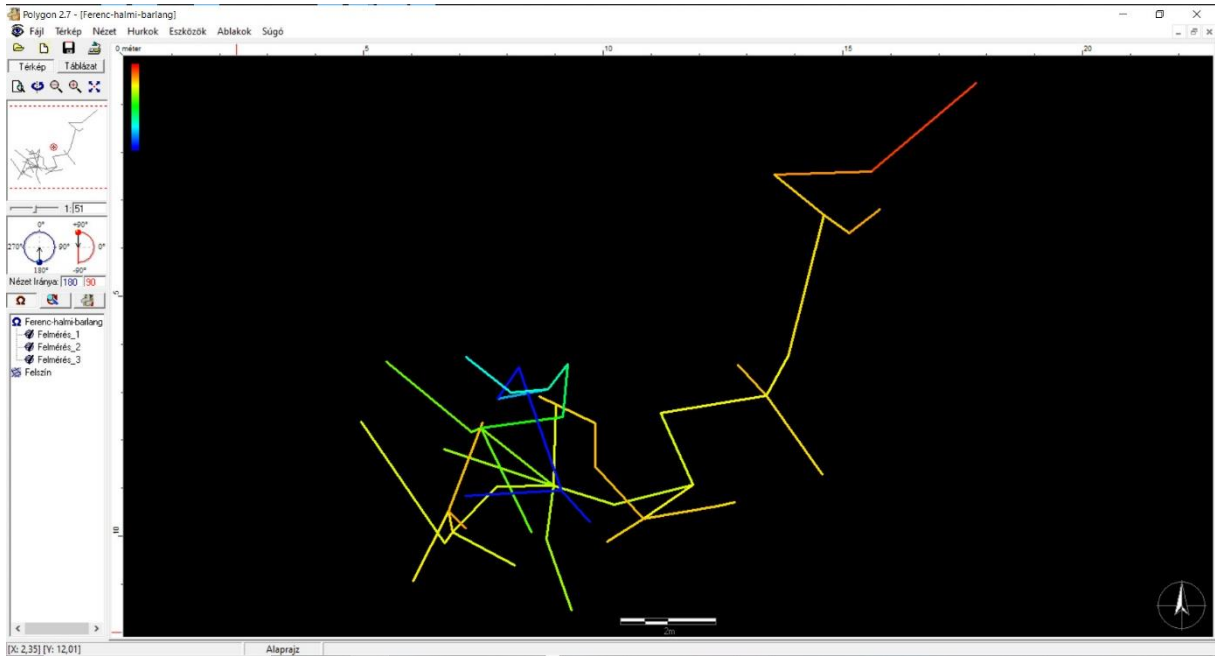
A kutatás legfőbb iránya az ÉKME-elosztóból függőlegesen lefelé induló – gyakorlatilag teljesen kitöltött – **járat bontása volt**. Ebben sikerült eddig – az ÉKME-elosztó talppontjától – mintegy 13 méteres mélységet elérni, így **a barlang teljes vertikális kiterjedése 20 méterre növekedett**. E mélység elérésének jelentőségét adja, hogy így **a végpont már körülbelül 7 méterrel a barlang bejárata mellett nyíló víznyelő töbör legmélyebb pontja alatt helyezkedik el**. A kutatási cél e ponton, hogy el lehessen érni a víznyelő járatait. A függőleges járat lefelé egyre tágasabb, s egyre nagyobb légtéres kizáródásokra lehet benne bukkanni. A bontás közben az alsóbb járatrészekben két jelentősebb ilyen részben légtéres fülke nyílt meg: az ún. Fekete-ág és a „Remény helye”. Ez utóbbi jelenti az aktuális végpontot, több felé is bontható; és előnyös, hogy az oldalirányban nyíló fülke védett helyzetet biztosít az aknában esetlegesen lehulló törmeléktől.

A kibontott törmeléket továbbra is a felszínre deponáljuk a barlangból, amely a végpontról már komoly erőfeszítést jelent. A függőleges járatban két szakaszban visszafutás-gátlós, csigás húzórendszer segítségével lehet a kibontott anyagot fölhúzni, onnan a horizontálisabb jellegű járatokban a járatlapon juttathatóak a szállító edények a bejáratig, ahol ismét ki kell őket húzni. A bejárati szűkület szándékosan nincsen érdemileg kitágítva, ez, úgy tűnik, eddig elég hatékonyan visszatántorítja az idegen érdeklődőket a barlangtól.

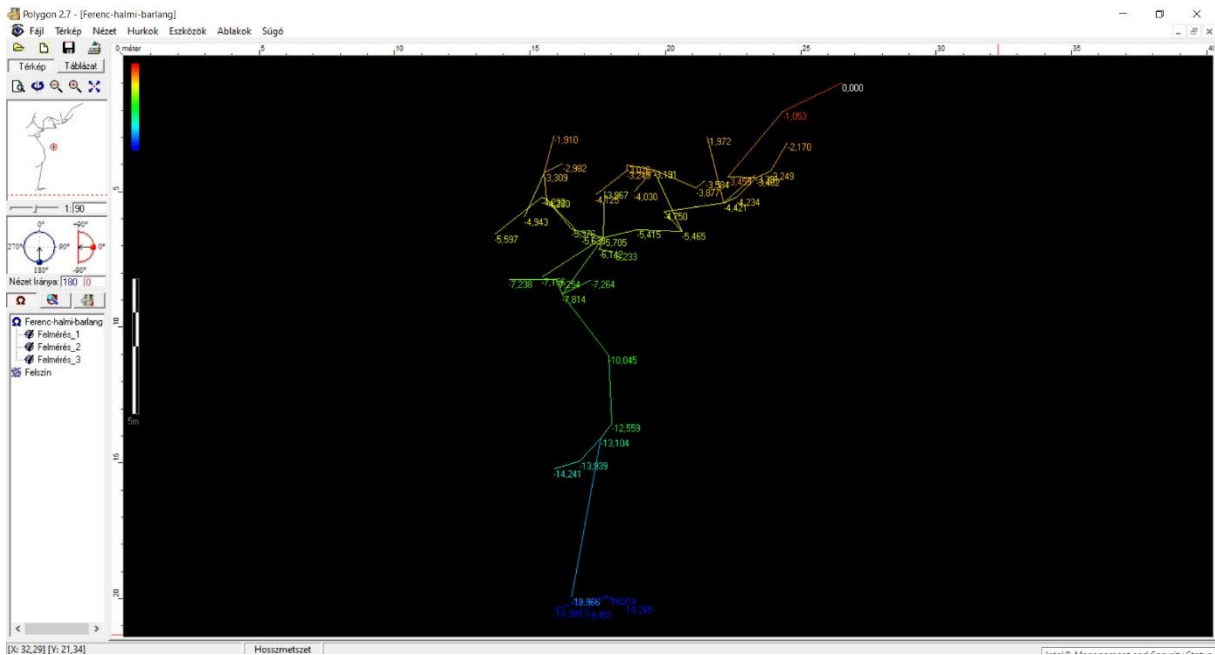
További pontokon is történt bontás, de sajnos komolyabb eredmény nélkül, így például a bejárati termecskében, vagy az ún. Harmadik-teremben balra.

A barlangban viszonylag sok a barlangi keresztеспók (*Meta menardi*), némelyik a mélyebb, távolabbi járatszakaszokban. Táplálkozás és szaporodás közben is sikerült őket megfigyelni. Denevérek csak ritkán tévednek be a barlangba, de vannak olyan védettebb, oldalsó helyek, ahol elbújhatnak.

Elkészítettük a barlang aktuális poligonját, melyet mellékelünk a kutatási jelentésünkhöz.

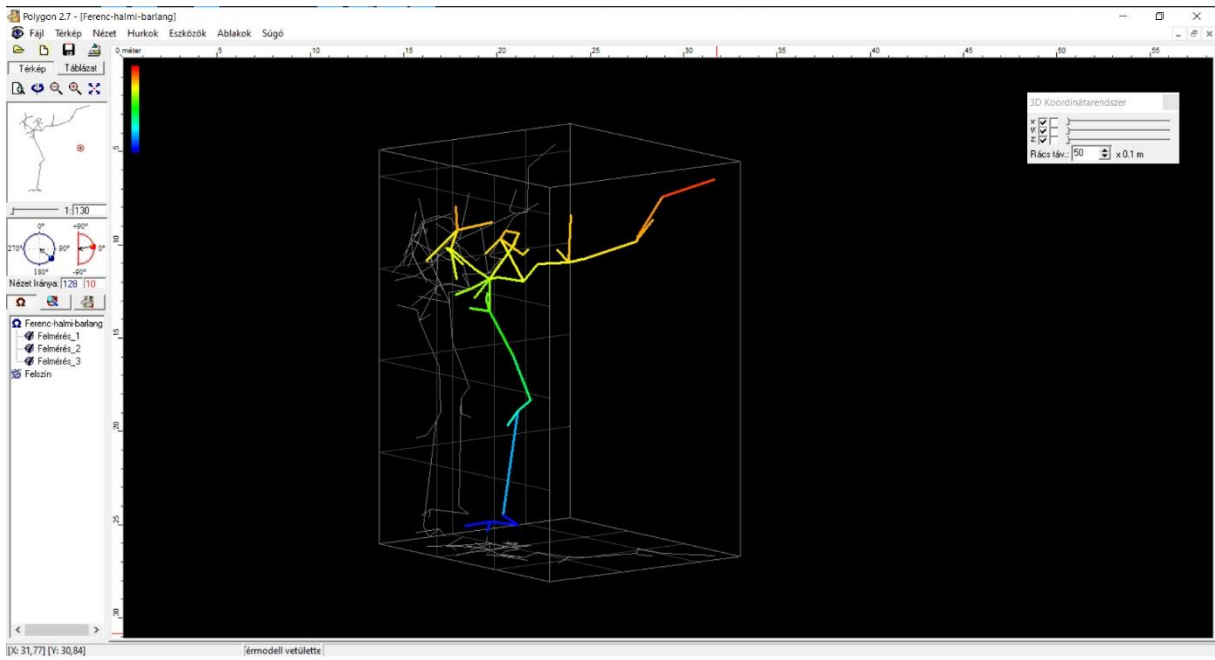

A Ferenc-halmi-barlang aktuális poligonja, alaprajz

A Ferenc-halmi-barlang aktuális poligonja, hosszmetset

A Ferenc-halmi-barlang aktuális poligonja, térmodell

Budajenő, 2024.02.15.

Nagy Gergely
Kutatásvezető